

Prvi slovenski dnevnik v
Zjednjene državah.
Izhaja vsak dan izvzemši
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER, SEPTEMBER 21, 1903, AT THE POST OFFICE AT NEW YORK, N. Y., UNDER THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1879.

Štev. 184.

NEW YORK, v ponedeljek, 14. decembra, 1903.

Leto X.

Na Filipine.

Torpedolovke odpljuje
v Manilo.

Washington, D. C., 13. dec. Pet torpedolovk naše vojne mornarice odpljulo je iz Hampton Roads, Va., na Filipine, via Sueški prekop, kater pot je dolga 18,000 milij. Ker zamorejo torpedolovke vzeti seboj le malo premoga, bodo morale na potu obiskati vse polno luk, da si bodo dobavile nov premog. Najpreje odpljujejo v Charleston, S. C., in potem v Key West, Fla. Križarka "Baltimore" bode ladije spremjevala na Filipine. Posebna komisija na "Baltimore" bode opazovala, kako se obneso torpedolovke na visokem morju. Brodovju se bode pridružila tudi šolska ladija "Buffalo". Razdalja 18,000 milj se bode podaljšala še za 7000 milj, ker ladje ne plujejo direktno. Na Filipine dospe naše brodovje v petih mesecih.

Roparji na delu.

Raztrelili blagajno z dinamitom.

Camden, N. J., 13. dec. V okolici tukajnega mesta so roparji pravi gospodarji. Že par mesecov obiskuje ta polna vso okolico inače mirnega mesta in klub trdu policije, se dosedaj še ni posrečilo niti jednega roparja vjeti. Minolo soboto so roparji na kolodvoru Pensylvanija železnice zopet izvrzili jeden svojih južnih činov.

Par korakov daleč od imenovanega kolodvora v Pavoniji nahaja se signalni stolp, v katerem neki telegrafist brzjavni potom naznanja pri hajoče v odhajoče vlake. V soboto po noči prišel je nepričakovane nek zakrinkan ropar z revolverjem v roki in mu je ukazal dvigniti roke kvíško. Med tem, ko je na ta način brzjavemu uradniku bilo nemogoče pozvati koga na pomoč, so širje roparje tovarši na bližnjem kolodvoru z dinamitom raztrelili železno blagajno in vzeli vso vsebino.

Ko so bili s tem gotovi, so se napotili v varnost, toda pri tem so strelijali na imenovan stolp. Predno je zamogel telegrafist brzjaviti v Camden po policijo bili so roparji že na varnem.

Kmalu na to, so pa oni isti roparji vlomlili v kočo mostnega čuvanja Oskar Tilla, ktemu so tudi odvzeli vse kar je imel. Na to so mirno odšli svojim potom. Na potu so srečali Frank Epplerja, ktemu so odvzeli zadnja dva dolarja. Na to je prišlo kacič zo policajev za roparji, kateri so najmanj 100 krat na nje strelijali, vendar so pa roparji včeli. V blagajni na kolodvoru v Pavoniji našli so roparji le \$ 12.

Iz vatikana.

Rim, 14. dec. Razni škofje so predlagali, da se dà zadnja knjiga, kero je spisaš Abbé Loigny — na indeks, in da je papež vrhu tega tudi "prokolne".

Nadškof Migot iz Albi v Franciji, kjer se sedaj mudi v Rimu, je pa imenovanemu duhovnemu zelo naklonjen in trdi, da je Abbé največji katoliški filozof v Franciji, in da vse, kar piše, stori v dobrini. Radi tega zahteva, da je treba duhovna najpreje zasliti in še le potem prokleti.

Včeraj je pa papež sprejel v avdijenco škofa Lecamus iz La Rochelle in mu je dejal:

"Jaz visoko cenim knjigo 'Življenje Krista', kero je spisaš Abbé Loigny."

Rodbinska žaloigra.

Chicago, Ill., 13. dec. Drvar James Koteka je včeraj zvečer v prepisu s svojo soprogo slednjo ustrelil, na kar je tudi sebi na isti način končal življenje. Zakonske sta živila v neprestanem prepisu.

Pričakuje odgovor.

Vlada republike Colombia še ni dobila odgovora Ruske in japonske vojne ladije so črno pobarvane. na svoj protest.

Paname in Zjednjene države čuvajo colombijsko mejo.

Colon, 14. dec. Dopisnik "Associated Press" dobil je včeraj zvečer iz Bogote, Colombia, naslednji brzovoj.

Bogota, via Buenaventura, 13 dec. Ljubstvo, kjer tudi uradni krog so mnenja, da mora Colombia z vsemi mogočnimi sredstvi nakaman Paname nasprotovati, kajti na strani Colombije je ves svet kakor tudi ameriško ljubstvo. Dežela pričakuje nestrpno odgovor na pritožbo, kero je poslala vlada Washingtonskej vladi.

Ameriška križarka "Atlanta" in "Mayflower" kjer sta rekognoscirali obrežje pri San Blasu, sta se vrnili semkaj in dognali da sta bili colombijski vojni ladji "General Pinzon" in "Cartagena" v resnicu v zalivu Daria. Vendar se pa Američanom ni posrečilo dognati, se je li tamkaj izkralo colombijsko vojaštvo.

"Atlanta" in "Mayflower" sta preiskali vse obrežje in dognali, da so na istem obrežju Colombijci vkrčali na "Cartagena" razne potrebščine več volov, koruzo in nekako ploščevine. Kam so po tem odpluli, ni bilo mogoče zvedeti.

Indijanci novej republike niso na krajnjeni. Oni že vsa stoletja ne puste, da bi se ptuji na njihovem obrežju izkrali in tega še dandanašnji ne puste. Tako so tudi sedaj Američane z ozirom na Colombijo zelo nalačali. Radi tega je mogoče da se je colombijsko vojaštvo ali vrnilo nazaj v Cartageno ali je pa kje med Cartageno in Darijo izkralo vojaštvo.

Uradoma se tudi zatrjuje, da je odgovor ruske vlade na japonske predloge glede Koreje in Mandžurije že na potu na Japonsko.

Peking, 12. dec. Povodom avdijence je princ Ching naznani in ozemskim zastopnikom, da on ne obravnava Rusiju in da pričakuje Kitajska vse ruske korake povsem mirno. Zajedno se je pa zvedelo, da tajnik kitajskega ministerstva inozemnih del čestokrat obiskuje ruske poslanika Lesarja.

London, 14. dec. Tukajnjem "Daily Telegraph" se brzjavlja iz Istočne Azije, da so vse ruske in japonske vojne ladije v kitajskem vodovju že črno pobarvane. Črna barva je namreč bojna barva.

London, 14. dec. Iz raznih mest na Japonskem se brzjavlja, da vsebino ruskega odgovora na znane japonske predloge glede Koreje, ne bodo objavili. Vendar je pa dotični

namski prekop graditi tudi brez samostojne Paname. Končno je dejal, da upa, da naša vlada ne bodo več naprevila take napake. Dinsmoreju je odgovoril predsednik odseka za inozemstvo zadeve, Hitt, da se mora govorniku čuditi, kajti tako bi o ameriški politiki ne govoril niti kaj inozemec.

Potem je Hitt zagovarjal postopanje predsednika Colombije in Paname. Tudi naš predsednik ni ravnal prehitro pri pripoznajanju Paname in je čakal dovolj časa. "Toda", dejal je Hitt, "on pri tem ni gubil časa, kajti kaj tacega on nikoli ne stori. Ono, ker so storile jed, države na Istmu, niso storile, da bi Colombiji škodovale, temveč le, da čuvajo promet na Istmu, v kar so po pogodbi opravljeno.

Potem je govoril Williams iz Mississipi, kjer je izjavil, da se je sedaj zgodilo prvič, da se naša vlada vnotranje zadeve kake jugoameriške republike. Demokratična stranka ne more biti ponošna na zadržanje vlade. Ako bi demokratična stranka tiso vlado ne prisilila, da podeli Cubi svobodo in neodvisnost, potem bi se z Cubo godilo tako, kajkaj se sedaj godi z Filipini.

Včerajšnja seja je bila posvečena v vsem svojem obsegu panamske aferi.

Tako početkom senatove seje je senator Culverson (dem. Tex.) podal rezolucijo, ktera naroča pravosodne odseku, da mora preiskati, kaj je bila pokrajina Panama opravičena postati samostojna republika.

Dominška vlada je trdrovratna.

San Domingo, 12. dec. Tukajnja provizorična vlada naznala je ameriškemu poslaniku Powellu, da se ne bode ozirala na one ameriške zahteve, ktere je pripoznala vlada predsednika Woss Gila. Temu je pa poslanik Powell odgovoril, da smatra ameriško vlado slučajo "San Domingo Improvement Co.", kjer tudi pravice "Clyde Steamship Co." ter koncesije "Sala & Co." kot definitivno potrjene in da o tem sploh ne bodo več obravnavala. Ako se nova vlada ne zaveži tudi v to privoliti, potem je Zjed. države ne bodo pripoznale.

Tudi zastopniki Anglije, Francije, Nemčije in Belgije nečejo pripoznati provizorične vlade in so sklenili s pripoznanjem toliko časa počakati, dokler tega ne store Zjed. države.

Kandidata za novega dominškega predsednika sta generala Jiminez in Morales in za podpredsedniško mesto generala Caceres in Pichardo.

Gospodična Bryanova bode zopet "frej".

Newport, R. I., 13. dec. Ko se bode slike William Homer Leavitt, kjer se je poročil nedavno v 18letno hčerko srebrnega apostola William Jennings Bryanovo, vrnili iz ženitovanjskega potovanja, bode zelo iznaden. Umetnik je nameril tukaj ljubiljepo Mamie Cookovo, učiteljico glasbe, kjer je tudi oblijbil, da jo vzame v zakon. Na to je pa odšel na zapad, kjer se je zaljubil v Bryanovo hčerkino. Mamie oči trdi, da je bila njegova hčerkina z Leavitem zaročena.

Mamie ga sede sedaj tožila na plačilo odškodnine. Mogoče je pa tudi, da se bode Bryanova ločila in tako postala zopet "ledig pa frej".

Stroga kritika.

Washington, 12. dec. V zastopniški zbornici je včeraj demokrat Dinsmore (Ark.) strogo napadel našo vlado radi vstavljanja republike Paname in njenega pripoznanja. Prehitro pripoznajanju nove republike je nazval za največjo napako. Med drugim je tudi dejal, da se je tajnik Hay učil svojo državniško modrost od predsednika Abraham Lincoln in da so l. 1860 z ozirom na vprašanje pripoznanja, vladali povsem drugi nazori. Dinsmore je načinil panamsko revolucijo "opereto" in dokazoval, da bi bilo mogoče Pa-

Bojna barva.

Pogodba med Rusijo in Korejo. — Ruske vojne ladije v Chemulpo.

Tokio, 12. dec. Državni zbor se odgovor baje povolen, tako, da ne je razšel. V uradnih krogih menijo, da bode zbornica odgovor na prestolni govor preklicala, kajti Mikado še nikoli ni dobil tacega odgovora. Vendar so pa zjednjene stranke izven državnega zobra sklenile, da svojega odgovora ne bodo preklicale, na kar je vlada državnih zborov razpustila.

Uradoma se tudi zatrjuje, da je odgovor ruske vlade na japonske predloge glede Koreje in Mandžurije že na potu na Japonsko.

Chefu, 14. dec. Pred mestom Chemulpo, Koreja, so vzdrlane naslednje ruske vojne ladije: "Petrovovsk", "Bojarina", "Poltava" in "Bobr".

Petrograd, 14. dec. "Nov. Vremja" objavlja daljši članek, v katerem se bavi z japonskim proračunom, kjer sili Japansko najeti v inozemstvu večje državno posojilo. Ako pa pride do vojske, potem Japanska gotovo propade, kajti Zjed. države Japonske izvoz premoga v Rusijo privolila.

Tokio, 14. dec. Dopisnik "Ji Ji Shimpos", kjer izhaja v Soeulu, Koreja, javlja svojemu časopisu, da je korejski vojni minister Shin Kej-Son z ruskim poslanikom Pavlovom sklenil pogodbo, vsele ktere bodo v slučaju potrebe ruski častniki čudoviti kraljevo palačo v Soeulu.

London, 14. dec. Tukajnjem "Daily Telegraph" se brzjavlja iz Istočne Azije, da so vse ruske in japonske vojne ladije v kitajskem vodovju že črno pobarvane. Črna barva je namreč bojna barva.

London, 14. dec. Iz raznih mest na Japonskem se brzjavlja, da vsebino ruskega odgovora na znane japonske predloge glede Koreje, ne bodo objavili. Vendar je pa dotični

namski prekop graditi tudi brez samostojne Paname. Končno je dejal, da upa, da naša vlada ne bodo več naprevila take napake. Dinsmoreju je odgovoril predsednik odseka za inozemstvo zadeve, Hitt, da se mora govorniku čuditi, kajti tako bi o ameriški politiki ne govoril niti kaj inozemec.

Potem je govoril Williams iz Mississipi, kjer je izjavil, da se je sedaj zgodilo prvič, da se naša vlada vnotranje zadeve kake jugoameriške republike. Demokratična stranka ne more biti ponošna na zadržanje vlade. Ako bi demokratična stranka tiso vlado ne prisilila, da podeli Cubi svobodo in neodvisnost, potem bi se z Cubo godilo tako, kajkaj se sedaj godi z Filipini.

Včerajšnja seja je bila posvečena v vsem svojem obsegu panamske aferi.

Tako početkom senatove seje je senator Culverson (dem. Tex.) podal rezolucijo, ktera naroča pravosodne odseku, da mora preiskati, kaj je bila pokrajina Panama opravičena postati samostojna republika.

Preiskava pravosodnega odseka naj se nanaša na vse, kar je v zvezi s sedanjim štrajkom v državi Colorado in s zadržanjem governeja, z milievo v countyjih, kjer vlada štrajk, zamore li biti sedaj še govorki o ljudski vladi in kaj je potrebno, da se državljani so odzvede se.

Dne 13. decembra je bila včerajšnja seja naša vlada v državi Colorado obdržala vladu v Cripple Creek in Telluride, Colo. V svoji rezoluciji navaja natančno vse razlage, opisuje zgodovino štrajka proglašenje vojnega stanja in časniške cenzure. Senator trdi da radi postopanja governeja, tamošnjim sodiščem ni mogoče jamčiti državljanim varstvo proti samolastnosti vojaških oblasti. Državljani so odzvede se.

Raznjava je bila včerajšnja seja naša vlada v državi Colorado obdržala vladu v Cripple Creek in Telluride, Colo. V svoji rezoluciji navaja natančno vse razlage, opisuje zgodovino štrajka proglašenje vojnega stanja in časniške cenzure. Senator trdi da radi postopanja governeja, tamošnjim sodiščem ni mogoče jamčiti državljanim varstvo proti samolastnosti vojaških oblasti. Državljani so odzvede se.

Včerajšnja seja je bila posvečena v vsem svojem obsegu panamske aferi.

Tako početkom senatove seje je senator Culverson (dem. Tex.) podal rezolucijo, ktera naroča pravosodne odseku, da mora preiskati, kaj je bila pokrajina Panama opravičena postati samostojna republika.

Umorili starko.

Washington, D. C., 12. dec. V njenem stanovanju 1344, H. St. našli so danes 71letno gospo Rachel An Bealovo mrtvo. Nedavno je starko pogodil z šestimi krogljami. Vsaka pojedina rana je smrtna. O morilcu sedaj še ni duha ni sluga. Policija ima na sumu dva možka in jedno žensko, kjer baje vedo podrobnosti o umoru. Vsi trije so člani rodbine umorjene in vse kaže na to, da je bil umor posledica rodbinskega prepira. Radi tega so vse tri aretirali. Truplo nesrečnega je nosila gospa Oelrichova, sorodnica pokojnice, kjer je pa o tem še le 3 ura kaže načine naznana policiji.

Kanibali v Istočni Afriki.

Aden, Arabija, 1. dec. Iz Somalijcev v Istočni Afriki se poroča, da so vojaki Mulaha radi pomankanjanje jedil postali kanibali. Nedavno je ukazal Mulah necega jetnika usmrtili. Tako po njegovi smrti so vojaki njezino truplo odvedli na pustinjo in je tam povzili. Pojedine so se udeležile tudi ženske, ktere so pa potem na posebni Mulaha usmrtili in pojedli.

Neki begun trdi, da Mulahu jestivin ne primanjkuje, toda on

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, P. O. Box 303, Ely, Minn.
 Podpredsednik: JOHN KERŽIŠNIK, P. O. Box 138, Federal, Pa.
 I. tajnik: JURIL L. BROZICH, Ely, Minn.
 II. tajnik: ANTON GERZIN, 2137 Log St., Calumet, Mich.
 Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

JOSIP PERKO, 1795 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
 IVAN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
 IVAN PRIMOŽIČ, P. O. Box 114, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MIHAEL KLOBOČAR, 115 7th St., Calumet, Mich.
 JAKOB ZABUKOVEC, 5102 Butler St., Pittsburgh, Pa.
 JURIJ BROŽIČ, Ely, Minn.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljati na I. tajnika: Geo. L. Brozich, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.
 Denarne pošiljatve naj se pošljajo blagajniku Ivan Govže, P. O. Box 105, Ely, Minn. in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Drobnosti.

V Ameriko se je odpeljalo dne 26. nov. ponoči z južnega kolodvora v Ljubljani 17 izseljenikov.

Iz pred sodišča. Kazenske razprave pri ljubljanskem deželnem sodišču. Anton Bukovnik, kajžarjanin iz Bobovke, in Lovre Mrak, posestnik sin iz Kocrice sta dne 13. ki morda pred Kmetovo gostilno v Kocrici napadla Andreja Starca in Matevža Ostermana in ju z gnajinimi vilami in s kolom pretepla bala, zato ker je imel Bukovnik na fante in Predosla skrivno jazo. Bukovnik je bil obsojen na 13 mesecov, njevo to varila Mrak pa na 6 mesecov težko ječe. — Anton Jugovec, sedlar v Škofji Loki, izvršil je dne 1. 1898 sen svojo obrt in čeravno je bil pasiven ni konkurenčni napovedal; njegova imovina znaša 74 K. 74 v. tej nasproti je pa nepokritih dolgov 2130 K. Obdobjenec je bil krivim spoznan pregrška zoper varnost tuje lastnine in ob sojen na 3 mesec strogega zapora. — Ivan Tura in Secundo Casagrande, laška židarja v Boh. Bistrici, sta dne 1. listopada t. l. v bistriškem potoku ribarila postrvi, ki so last graščaka Muhra. Tura je bil obsojen na štiri tedne težke ječe, Casagrande pa na šest tednov težke ječe. — Klemer Zamivan iz Beluna, zidar v Boh. Bistrici, je prisel dne 8. listopada nekoliko vinjen v Oljicevo gostilno in je sedel v sobo, kjer je bilo pogrenjeno za boljše goste; ko ga je pa do mačna natakarica hotela odprijeti in sebi in je na to sobo zaprla, suval je z nogo ob duri in grozil, da bo počasi vas zaigral; obsojen je bil na 4 mesec težke ječe. — Josip Rauhekar, posestnik in bivši obč. tajnik v Boh. Bistrici je v imenu II. volilnega reda za tamošnje občinske volitve po preteklu reklamacijskega roka izbrisal imena treh volilcev, ter na njih mesto vpisal imena treh drugih volilcev, kateri niso imeli pravice do tega volilnega reda. Obsojen je bil na 8 dni strogega zapora. — Janez Egenberger, včetek v Goričanah je dne 6. kmalu dopoludne na nekem travniku spregel v nekoliko vinjenega delavega Petra Košenina sunil v desno nadležiti in ga nevarno poškodoval. Egenberger je bil že dle časa jezen na Košenino; obsojen je bil na 6 mesec težke ječe. — Jakob Jager, posestnik iz Landola je bil 1. nov. na cesti med Landolom in Brinjem iz starega sorvraštva napadel Andreja Koruzo, ga 3krat udaril po glavi in ga z nožem sunil v desno roko; obsojen je bil na 4 mesec težke ječe. — Otton Gros, strucarski vajencev iz Ljubljane je izmaksnil svojemu mojstru Jožu Orlaku iz zaprte delavnice 54 K. mojstreti pa 6 K. dalje je vzel iz zaprtega predalčka dragocenosti v skupni vrednosti 103 K. Vzlie svoji mladosti je bil Gross že zaradi tativine kaznovan; sodišče ga je obsojilo na 7 mesecov težke ječe.

Sam o mor. V Škendju pri Trstu se je zastupila 18letna Karolina Seink, ker ji je njen ljubimec, arzenalski delavec Josip Baciar, grozil, da jo zapusti. Dekle je umrla v zdravnikovih rokah, ki ji je izpiral želodec.

Utopljenko so našli dne 25. nov. pri Zgornjem Kašiju v Ljubljani. Ponesrečenka je najbrže identična z Marijo Novakovo, ki je nedavno v Vodmatu pala v vodo.

Obesil se je dne 26. nov. v Velikih Laščah mož bivše ljubljanske branjevice Skubic, v jezi, da mu je žena s hčerjo odpotovala v Ameriko. Skubic je bil udan pisanjevanju.

Maščevanje za "barabovo". V Podnartu je brezposelni ključarski pomočnik, Ivan Acceto, stanočec na Glinach, dne 25. nov. napadel trgovskega vajencega Ludovika Jordana in

Po madjarskem računu iznosi tedaj ves primanjkljaj Hrvatske 11,359,057 kron. Ta račun pride pred hrvatski sabor in le-ta ga boste -gotovo tudi odobril, kar se je godilo tudi dozdaj brez vsake razprave. In vendar je že čisto natanko dokazano, celo madjarske regnikolarse deputacije so to storile v zadnjem poročilu, da Madjari prikrajšujejo Hrvatsko pri železnici z 6 milijonov kron, pri užitninskem davku za 11 milijonov kron, pri živinskih listih za 2 milijona K. In vendar so Madjari tako predzrni, da očitajo Hrvatom primanjkljaj, katerega ni nikdar bilo. Iz vsega tega se vidi, kako opravičen je boj za hrvatske samostalne finance.

Važna poročila iz Bosne. Odnotni listi pišejo: "Tu se delajo velike vojaške priprave za spomlad. Železnici Sarajevo-Megiecie Uvac in Megieje-Vardišta, prva proti Novem Bazaru, a druga proti Srbiji, se gradita noč in dan. Slati se da bode treba spomladni korakati v Macedonijo. Tu so Turki in Srbji mirni. Tudi oni slutijo velike dogodke, prepričani, da sta Rusija in Avstrija sporazumni, in da se jima ne more nikdo v bran postaviti. Minister Burian pripravlja velike reforme v korist Bosne. Top bode kmalu počil.

Homatije na Balkanu. Anglija, Francija in Italija hočejo postopati združeno glede rešitve evropsko-orientalskega vprašanja. Vse tri so silnejše v svojih zahtevah na sultana, kakor ostale velesile, vse tri gojo dolesj neizpolnjene želje. Italija zahteva Albanijo, ali vsaj večji vpliv v tej deželi. Francija ima želje z oziroma na Sirijo, in zdi se, da so gotovi krogli Turčije pripravljeni na izgubo Sirije. Spomladni nastane nov polom na Balkanu in opravičena je misel, da bo šla na kosce evropska Turčija.

Zaradi goljufije so za prli v Rudolfsheimu pri Dumaju trgovca Ignacea Tramška in njegovo ljubico Katarino Gajsek, doma iz Vojnika pri Celju.

Grozen samomor. V Ljubljani se je polila 60letna soprona železniškega uradnika, Frančiška Peke, srca s petrolejem ter jo začulila na sebi. Zgorela je do kosti, ne da bi bila dala le glas od sebe, ker bi jo bil slišal v sosednji sobi speci mož.

Maščevanje vesoljnega madjarskega vitešča. Za časa cesarjevega armadnega povelja iz Chlopijke je govoril nadporočnik Formanc v Premyslu pred vojaki zoper Madjare, da jim je raztolmačil namen povelje. Neki Zsolnay, vojaški učitelj sabljanja v Papi na Ogrskem, je čutil dolžnost, da mora vitešča čast vseh Madjarov oprati. Napovedal je neznameniu nadporočniku dvoboj. Na določeni dvoboj pa ni bilo nadporočnika, ker mu je njegov polkovnik zabranil se dvobovati, dokler se ne izve, ali je Zsolnay za to po značaju sposoben. Sedaj so dograle pozivnice, da je ta madjarski vitez, ki reprezentuje čast cele Madjarske, bil že večkrat sodno kaznovan, in da je ravno sedaj zaradi podobnega umora v preiskavi. Dvoboj se je seveda odkonil.

Pruska vojna justica. Kakor je znano, je dobil častniški namestnik Hessener, ki je prebodel nekoga enoletnega prostovoljca le zaradi tega, ker ga po pomoti ni pozdravil, samo dve leti ječe, kateri kazneni mu je pa cesar se olajšal. Nedavno pa sta dva mornarja s kamni napadila svojega predstojnika, a dobila sta po šest let težke ječe in petletno zgubo časti.

Evropski gozdovi. Če smemo verjeti statistikom, nam bodo lesa še preje zmanjšalo, kakor premaglo. Gozdovi pokrivajo sedaj le še 4 odstotke površine na Angleškem, 6 na Danskem, 7 na Nizozemskem, 13 na Španskem, 14 na Laškem, 17 v Belgiji, 18 na Francoskem, 20 v Švici, 21 na Norveškem, 23 na Nemškem, 24 v Avstriji, 32 na Ruskem, 40 odstotkov pa na Švedskem. Angleži uvažajo vsako leto lesa za 480 milijonov kron, Belgiji za 96 milijonov kron, Švica za okroglo 14 milijonov kron. Nemčija pa za kakih 60 milijonov kron. Tudi Francozi kupijo vsako leto za kakih 94 milijonov kron lesa v inozemstvu. Samo Avstrija, Rusija, Švedska in Norveška imajo še dosti svojega lesa.

Telephone 2486-79 St.

Dr. Josip Vilimek,
251 E. 72d St.,
New York.Ordinira:
od 8. do 9. ure dnevno;
od 1. do 2. ure pop.;
od 7. do 8. ure zvezre.

Govor slovenski!

GAŠPER KORČE

1776 St. Clair St., Cleveland, O.
 Tolmač pri sodiščih. Ako se kdo ponesreči v tovarni izposuje odškodnino. Moje načelo je z rojaki pošteno postovati in varovati brezvestnežev.

Kretanje parnikov.

V New York so dosegli:
La Savoie, 12. dec. iz Havre z 983
potnih.
New York, 13. dec. iz Southamptona.

Dospeti imajo:

Umbria iz Liverpoola.
Kroonland iz Antwerpena.
Amsteldyck iz Rotterdam.

Siberia iz Hamburga.

Armenian iz Liverpoola.

Dopljuli so:

Kaiser Wilhelm II. 14. dec. v Bremen.

Dopljuli bodo:

Amsteldyck 16. dec. v Rotterdam.
Oceanic 16. dec. v Liverpool.
La Savoie 17. v Havre.
Graf Waldersee 19. v Hamburg.
Umbria 19. v Liverpool.
Main 19. v Bremen.
New York 19. dec. v Southampton.
Ethiopia 19. dec. v Glasgow.
Kroonland 19. dec. v Antwerpen.
Teutonic 23. dec. v Liverpool.
Amsterdam 23. dec. v Rotterdam.
La Bretagne 24. dec. v Havre.
Kaiser Wilhelm der Grosse 24. dec. v Bremen.
Corinthian 24. dec. v Glasgow.
Lucania 26. dec. v Liverpool.
St. Paul 26. dec. v Southampton.
Zeeland 26. dec. v Antwerpen.
Belgravia 26. dec. v Hamburg.

MOHORJEVE KNIGE

so še dobiti, in sicer vseh šest za \$1.30 s poštnino vred. Dobiti so:

109 Greenwich St., New York,
1778 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Slovensko podporno društvo sv. Alojzija št. 31. J. S. K. J. v Braddocku, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu, v sredini Mr. Kečmajera, Rankin Pennsylvania.

Za tekočo leto bili so izvoljeni sledi uradniki:

Ivan Germ, predsednik, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.; Matevž Kikil, podpredsednik, 854 Cherry Alley, Braddock, Pa.; Jakob Knez, I. tajnik, 1104 Cherry Alley, Braddock, Pa.; Anton Solter, Box 142, II. tajnik, Linhard, Pa.; Alojzij Horvat, blagajnik, Box 154, Linhard, Pa.; Ivan Germ, zastopnik.

Obdorniki: Jos. Perc, Ivan Zgonc, Frank Šetina, Jakob Maček, Zastavnik: Josip Troha, Maršali: Ivan Troha, Ivan Martinčič in Jos. Žefran Opombo. Tem potom se društveni društvo sv. Alojzija opominja, da v najkrajšem času poravnajo svoj log, ali pa da se pismeno obrnejo do I. tajnika, da se jim podaljša obrok ter inače jih mora društvo suspendirati.

Društveniki agitirajte v prid društvu!

DODBOR
4 nov 04\$15, \$20
\$30

Slovensko-hrvatsko zdravilišče.

Vsem našim rojkom, kteri bolujejo na kterejkoli bolezni, naznamo tem potom, da je slavni svetovni zdravnik, který je že med všem americkým světem poznán kot jeden najboljší zdravník na njegovem glasovitem zdravilišču, ktero se imenuje

New York Hall of Medicine
otvoril oddelok za Hrvate in Slovence

in nam tako priredil slovensko-hrvatsko zdravilišče v Ameriki, takó, da v nadalje ne bodo prepuščeni zdravnikom, kteri ne poznajo nas, niti se ne brigajo za slovenski in hrvatski narod.

Toraj, rojaci, kteří žijete v oddaljených mestech, kteří se ne morete zateči k dobrém zdravníkům, kteří je to v New Yorku mohou, až budeš zdravě, obrátíte se na nás.

Vaše zdravilišče

kajti dr. Thompson je zdravnik, kteří zdraví zastarele bolezni z najboljším vspěhem. Vsakdo, komur so drugi zdravníci dejali, da je njegova bolezen neozdravljiva, naj se obrne do naše v sebe osvedočil, da ni bolezni, který bi dr. Thompson ne mohl ozdravit.

Nekaj o dr. Thompsonu.

Dr. Thompson je bil več let zdravnik v največjih zdravilnih šolah v Evropi, kjer je imel priliku, da se uči, kako je zdraviti raznvrstne in zastarele bolezni. Bil je v Londonu in v Parizu, kjer so najboljši zdravnični na svetu. Tamkaj je on že v mladosti dobil glas najboljšega zdravnikov. Na Dunaju se je pa ves začudil, ker je ozdravil bolnike ob bolezni, kteří se ní upalni jedem drugih zdravnikov ozdraveti. Zato je tudi dr. Thompson dobil načinovaný v najunglednejši osobnosti v Evropi. Pred par leti, ko se je še mičilo, da se jetika ne more ozdraviti, ozdravil je dr. Thompson v Francii 23 osob od te opasne bolezni. Vse svoje življenje posvetil je preiskavanju zastarelih bolezni, kakovitje, roztovitev krví, bolezni na jetrik, reumatizem v druzih bolezni. Sejal zdravil tukaj v Ameriki z najboljším vspěhem. Predsednik Zjednotenih držav imenoval ga je

najboljším zdravníkem.

A sedaj naj proslijavi njegovo ime tudi med nami. V istem zdravilišču je za tajnika naš roják G. A. Sokolič. V vsakem slučaju, aho bočete, da se Vam kaj raztolmači, ali da vme, kjer Vi stanujete ni zdravnik, kteří bi Vam zamogli pomagati, silite se bojite, da imate kako nevarno bolezni, obrnite se samo z marko za centa do gospoda.

A. Sokoliča.

On Vam bode poslat raztolmačenje po dr. Thompsonu o vsem, kar ste ga vprašali, kajti zavod je vstanoven, da pomaga v prve vrste našemu narodu.

Odkrito moremo izjaviti, da je dr. Thompson storil mnogo dobrega za slovenski narod v Ameriki. Ker je on jeden od najučenijih zdravnikov, ga priporočamo vsem Slovencem, kteří žele, da se popolnom in povsem ozdravijo. Obraňte se le do njega.

Za bolnike, kteří obiskujete zd avilične osobno, odprt je urad ves dan. Ob nedelja od 10. do 2. ura po popoludne.

Pišite na

New York Hall of Medicine

Posavček.

Slika iz življenja v polpretekli dobi.

(Dalje.)

Vest, da so zaprli mater, ki je pred leti vrgla v Savo svoje dete, raznesla se je kot blisk po mestu, in da je ta mati — Rezika Mavrinova. Vsakdo je strmel, vsakdo se je čudil, pametni in razsodni ljudje so jo milovali, nespatneti pa in opravljenici, katerih je povsodi v obiliči, so obojsali revo... Rezika pa, ne meneča se za ljudsko sodbo, pritisala je svoje dete k srcu. Zdela se ji je, da jo za vse zasramovanje mora odškodovati veselje, da nje dete jo sme spremeti — v zapor. Redar jo najprej vede, seveda v zaprtem vozu, na mestno redarstvo, od tod jo pa spremi na višji ukaz na Žabjak, k tedanjemu preiskovalnemu sodišču.

Skoč se ustavijo pred sodnim poslopjem na Žabjaku. V tem trenotnem poslopu, in omedli na pragu.

13.

Oba dogodka, zapretje Rezike Mavrinove in smrt gospa Svetinove, sta dokaj razburila duhove po mestu.

Dr. Svetin je naročil preminuli soprogi svoji ne sicer sijajen, dragocen, toda v vsakem oziru dostenj pogreb. Dogovorivši se s pogrebnim društvom, odšel je v svojo sobo in takrat gor in dol. Tisočero mislij prešnjal mu je dušo.

"Rečen sem svoje mučiteljice in zajedno — trpinke!" dě sam v sebi, "skusila sva oba. Njo je trpnila ljubosumnost, ktera ji je razdejala srce, dasi ji nisem v to dal nikendar povoda. Trpel sem vse, kar je bilo moč, molče, toda med nama ni bilo prave ljubezni. Ona je sicer vedno trdila, kako me ljubi, toda ta ljubezen je bila ljubezen lakomnika, ki se neprestano trese za svoj zaklad in siromaku ni privošči ni beliča. Bilo je trpkih šest let, ktere sem prebil ž njo in ki se me časiči tirale do obupnosti. Zdaj je vsemu konec — odpusti Bog njej in — mgn!... Zdaj mi vzhaja novo solnce — a na novo, ono mi je samo zatonilo. Zavidni obliko so mi je samo zakrili, in zdaj se je mene usmiljena osoda. Zdaj stopev se mi odpira raj! V duhu vidim dete svoje, preljubo dete, ki mi skače na nogah, vidim je plezati po meni — čutim njega dih, čutim njega kodrašte laske — njega ustni čutim na mojih ustnih!..."

V teh domisljah zdrinke na zofa. "Kedo bode srečnejši od mene?" — Kako rad je tudi uradnik — človek! Kot javni tožnik moram v sebi zatajevati sočutje, in dasi bi rad često zaplakal nad sŕzomakom, vendar moram sladkim obrazom zakrivati vse sočutje. — Kako kočljiv je položaj sodnikov, in stoprav javnega tožnika. Kot sodnik moram tožiti, soditi kot človek, in odpuščati bi rad kot kristjan. Marsikat človek sodi nas načeno, nas obsoja, in mi smo pri vsem tem vredni pomilovanja — saj se v sodnikovih žilah pretaka ista človeška kri...! Toda zdaj nagradim srce svoje za vse muke. Prej, kedarni se sem vrátil iz sodne dvorane k domačemu ognjisu, našel sem jo mrzlo, da ledeno — zdaj bodem pa svoje srce ogrevati v objektu ljubljene žene in v laskanju svojega otroka. O ko bi bil ta trenutek že tu!... Bog, o Bog! kako daleč sem začel v svojih sanjah — v takih trenotkih. Odprsti — prizanesi — človek sem."

Dr. Svetin v blaženi domisljah ni opazil, da služkinja že daje časa stoji pred njim. Ker se je bala motiti gospoda svojega, prične nestropno korakati po sobi. Parketi zaškrpajo pod nje nogami. Dr. Svetin se zgane.

"Kaj hoče?"

"Gospod doktor", jame pripovedovati, "to je bila gneča, da malo kdaj."

"Kaj se je zgordilo?"

"Jo že imajo!"

"Koga?"

"Tisto žensko, ki je pred več leti vrgla v Savo svojega otroka."

Doktor poskoči, kakor bi ga bil pičil gad.

"Koga?" vpraša srepmi pogledom.

"No, to gospodčino, gospo, ali kaj je že..."

"Govori toraj!" zadere se skoro vanjo.

"Tisto, ki je pred šestimi leti..."

Beseda zastane dr. Svetinu v grlu, težko sope in zdrinke v foteli.

"Kaj pravi?" vpraša iznova skoro plakajočim glasom.

"Tisto gospo Mavrinovo pripeljali so baš na Žabjak, ko je milostivi gospod pel mrtvaški zvon."

"Reziko..." vzklikne z dolgim, bolestnim vzduškom.

"Ne vem, kako ji pravijo. Izdala se je baje sama, ko je neki pažnik v sirotišnici hotel pretepi nje dečka. Največ opraviti jim je dal še deček. Objel je mater okoli vrata in jo

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

X. LETNIK

ZA LETO 1904

VELJA 25c.

Koledar je dotiskan in ga pričemo razpošiljati prihodnji teden. Vsakdo najde v njem kaj zanimivega. Opremljen je z obilnimi, krasnimi podobami.

Primerne darilo za Božič in Novo leto prijateljem v staro domovino.

"GLAS NARODA"

109 Greenwich Street, New York.

je hotel braniti. Da bi se mu česa ne pripetilo, dovolil je ravnatelj, da sme iti ž njo."

Dr. Svetin si zakrije z obema rokama obliče. Zdela se mu je, da se svet pogreza pod njim. Služkinja odide. Tiho, mrtvaško tiho je bilo v sobi. Kmalu vstane — gre v drugo sobo, kjer je ležala njega soproga, pristopí k nji in s sklenjenimi rokama pravi trobovom glasom: "Osvetila si se, grabila si mi ženo, ktero ljubim!"

V tem trenotju bila sta obličji raje in njega slično bledi. "Kaj je ivljenje!" vzklikne dr. Svetin. Same pene, zlata preja. Za mladosti ipregramo svoj duh v rožnate nadje, neumiljena osoda nam pa trga cvet za cvetom. Je-li vredno to življenje, la bi se še dalje ukvarjal na tem svetu...? Jedna žena leži tu mrtva na postelji in druga mi je baš preminula. Obema je zvonil mrtvaški zvon. Nai odzvoni tedaj še meni. Kaj mi ostajata še drugega? Niman, naše in kdo nima nadje — naj —

"Rečen sem svoje mučiteljice in zajedno — trpinke!" dě sam v sebi, "skusila sva oba. Njo je trpnila ljubosumnost, ktera ji je razdejala srce, dasi ji nisem v to dal nikendar povoda. Trpel sem vse, kar je bilo moč, molče, toda med nama ni bilo prave ljubezni. Ona je sicer vedno trdila, kako me ljubi, toda ta ljubezen je bila ljubezen lakomnika, ki se neprestano trese za svoj zaklad in siromaku ni privošči ni beliča. Bilo je trpkih šest let, ktere sem prebil ž njo in ki se me časiči tirale do obupnosti. Zdaj je vsemu konec — odpusti Bog njej in — mgn!... Zdaj mi vzhaja novo solnce — a na novo, ono mi je samo zatonilo. Zavidni obliko so mi je samo zakrili, in zdaj se je mene usmiljena osoda. Zdaj stopev se mi odpira raj! V duhu vidim dete svoje, preljubo dete, ki mi skače na nogah, vidim je plezati po meni — čutim njega dih, čutim njega kodrašte laske — njega ustni čutim na mojih ustnih!..."

Pri zadnjih besedah se skoro divje zakrohoče dr. Svetin, gre k postelji in sname s kljuke samokres, poigraje se z njim kakor brezumen.

"Predstojnik", nadaljuje svoj sramogovor, "seveda, izroči tudi to javno obtožbo meni. To je lepa karijera, so bodem moral tirati pred novodobno sodiščem isto, ktera je pred Bogom moja žena, ako hočem popraviti krijevo in potolažiti vest. — Za Boga, da je to karijera!?"

Tik mrtve soproge umolknec... Na to pa zopet Jane: "Maščevala si se za to karijero. Toda čemu bodem dolil tebe, mrtvo truplo? Mi ljudje smo te taki nečimurni, da vso krvivo pripišujemo drugim. Sam sem krv, soil bodem samega sebe... Kaj je smrt?... Nič, samo ta-le košček svina, ki predre sreca... tu pod tem reborom — jedna — dve — tri — da, u je sreca — sem-le pomeriti — in — po tebi je, po tem bedem življenju... Da, oh da, a kaj po tem — po smrti? Bog...!"

"In jar naj bi bil pred poroto njen javni zatožnik?... raje volim tako smrt..."

"Toda prej jo še — še jedenkrat lahko videti — reči ji 'z Bogom'! Sicer je že večer — odbila je osem. Državnega pravnika namestnik sem — investeno je že dovršeno prvo zaličanje ž njo."

To izgovorivši obleče svrhnik in odide.

(Dalje prihodnji)

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVILJENI
"SIDRO"

Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.

in razne reumatične
neprilike.
SATO: 25ct in 50ct v vseh lekarnah
all pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

AKO KDO želi jaslice, svete podobe, okraske za jaslice itd. Naj se obrne na International Manufacturing Co., Box 984, New York, N. Y. — Pismu pridejati je marko za 2c za odgovor.

"Ne vem, kako ji pravijo. Izdala se je baje sama, ko je neki pažnik v sirotišnici hotel pretepi nje dečka. Največ opraviti jim je dal še deček. Objel je mater okoli vrata in jo

International Manufacturing Company Box 948, New York City, N. Y.

NEW GEM SAFETY RAZORS

(varnostni razrez) premogarjem, ruda, jem, tovarniškim delavcem in vsem onim, kateri se ne znajajo briti in ne ljubijo svoj denar dajati brivcem; v elegantnih šatuljah od \$2.00 do \$4.00.

Grafofoni, fonografi, amatev-fotografski aparati, kamere itd. — Bogata zaloga godbenih inštrumentov, ktere tudi na zahtev popravljamo.

Dopisuje se v vsej modernih jezikih. Za ogovore popisanih je znak za 2 centa.

INTERNATIONAL MANUFACTURING COMPANY,
P. O. Box 948, NEW YORK CITY, N. Y.

Hočeš razveseliti svojega moža?

Dobro! Kupi ter postreži svojemu možu z lepim kosom pečenke, kakoršno dobiš pri

Martin Geršiču,

301 Northern Avenue, Pueblo, Colo.

Telefon: 439 Union.

Govori se v vseh slovenskih jezikih. Priporoča se rojaki na drugim bratom Slovanom Martin Geršič, lastn.

Matija Pogorelc,

prodajalec

UR, VERIŽIC, UHANOV,

murčkov iz reškega zlata in druge zlatnine.

BOGATA ZALOGA RAZNIH KNJIG.

Novi cenik knjig in zlatnine pošljem poštne prosti. Pište pon.

Cene uram so naslednje:

Nikel ure 7 Jewels	\$6.—	Boss case 20 let garancije:	
15 Jewels Waltham	89.—	16 Size 7 Jewels	\$15.—
Srebrne ure z enim pokrovom	\$12.—	" 15 "	\$18.—
Srebrne ure z 2 pokrovoma	\$16.—	16 Size 7 Jewels	\$25.—
		" 17 "	\$30.—

O p o m b a . Vse zlate ure so z dvojnim pokrovom. Kolesovje pri naštetih urah je Elgin ali Waltham, kakoršnega kdo želi. Blago poši jam po Express. Vse moje blago je garantirano. Razprodajalem knjig dajem rabat (popust) po pisanem dogovoru. Manjši zneski naj se poši ijoj v poštini znakih. Naslov v narobe knjig je napraviti:

M. POGORELC, Box 236, Wakefield, Mich.

Naročila za ure in vse druge stvari pa naj se od sedaj naprej pošiljajo pod naslovom:

M. Pogorelc, Care of B. Schuette,

Družinska pratika po 10 ct. Božične in novletne razglednice po 3 za 10 ct., 12 komadov 25 ct. Murčki iz reškega zlata so mi pošli in jih pričakujem.

Premaši slike predstavljajo srebrno uro za gospode. 18 Size Screw B navjak.

Cena uram:

Nikel ure ..... \$ 6.00

Srebrna uro \$12.00

Srebrna uro ..... z dvema pokrovoma \$13.00

Ako želite uro s 15. kamni, potem pritožite \$2.00 navedenim cennam:

Cena „Fahys Cases Goldfield“ jamčene zo let:

16 Size 7 kamnov \$15.00

16 " 15 " \$18.00

18 " 7 " \$14.00

18 " 15 " \$17.00

6 Size uro za daru \$14.00

OPOOMPA: Vse ure se najbolje delo Elgin in Waltham ter jamčene glede kakovosti.

Za obile naročbe se priporočam.

Jacob Stonich,
89 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.

RABI telefon kadar dospeš na kako postajo v New York in ne veš kako priti k FR. SAKSERJU. Poklici številko 379 Cortland in govor slovensko.

Compagnie Générale Transatlantique.

Francoska parobrodna družba

